

PROXECTO LECTOR

CEIP Veleiro Docampo

Castro Ribeiras do Lea

Indice

1. Introducción	
2. Fundamentación.	
3. Análise do contexto	
4. Obxectivos.	
5. Actividades.	
6. Metodoloxía.	
7. Familias.	
8. Avaliación.	

O presente plan lector
que modifica parcialmente o anterior
foi aprobado
en sesión de Claustro e Consello Escolar
celebrado o 25 de xuño de 2020

1. INTRODUCCIÓN

A lectura é un dos pilares básicos dos procesos educativos no que se apoian todas as demais aprendizaxes. Poderíase dicir que é “ a base de toda ensinanza”

O proxecto lector é un documento que integra todas as intervencións do centro destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades informativas. Procura a adquisición das competencias básicas, especialmente: – comunicación lingüística – tratamento da información e a competencia dixital – competencia cultural e artística – competencia para aprender a aprender.

Este proxecto ten un carácter integrador. Baixo el aniñarán todas as intervencións do centro destinadas ao fomento da lectura, á mellora da escritura e ao incremento das habilidades informativas.

A principal intención deste proxecto é a de pontenciar o uso da biblioteca escolar en todo o centro, de xeito integral, e de forma que poida ser empregada por toda a comunidade educativa.

A biblioteca será un centro de recursos que sirva para mellorar a aprendizaxe e os resultados escolares pero que ademais sirva como espazo de relaxación e enriquecemento individual, fomentar as relacións entre iguais...

O obxectivo final deste proxecto é a aprendizaxe das habilidades necesarias para a lectura comprensiva e conseguir lectores autónomos.

2. FUNDAMENTACIÓN

Co fin de facilitar a consecución dos obxectivos que a Lei orgánica de

educación e a Comunidade Autónoma de Galicia sinalan para as etapas de ensino obrigatorio, os centros educativos deberán elaborar e incluír nos seus proxectos educativos de centro, **proxectos lectores** que integren todas as actuacións do centro destinadas ao fomento da lectura e da escritura e á adquisición das competencias básicas.

O Decreto 130 / 2007, do 28 de Xuño, polo que se establece o currículo da E. P. (anexo IV) cita entre os seus obxectivos os seguintes:

- ~ Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega, a lingua castelá e desenvolver hábitos de lectura.
- ~ Iniciarse na utilización para aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que recibe e elabora.

O proxecto lector debe garantir a paulatina capacitación do alumnado nas competencias básicas.

O proxecto lector deberá :

- Partir do que xa se fai.
- Responder as necesidades da comunidade educativa.
- Ser o resultado dunha reflexión conxunta.
- Ser realista e flexible
- Será un traballo continuado e progresivo a lectura comprensiva
- Ser operativo e ensinar estratexias de comprensión lectora
- Facilitar o labor docente
- Fomentar a lectura de todo tipo de textos en varios soportes.

Precísase a implicación de todo o profesordo, e por extensión, de toda a comunidade educativa para que este proxecto sexa eficaz. Todos o persoal docente deben incorporar na súa actividade diaria, en todas as áreas e materias do curriculum, a ensinanza das estratexias de lectura comprensiva e de expresión oral

e escrita.

É preciso que as estratexias de lectura e comprensión se atopen introducidas de forma contextualizada e funcional no traballo do día a día do alumnado.

ANÁLISE DA SITUACIÓN INICIAL

Para poñer en funcionamento o plan, pártese da análise da situación actual do centro e do alumnado en materia lectora para deste xeito, poder determinar aspectos como:

- Análise dos medios que posúe o centro para cubrir as necesidades nese senso e que uso real se fai deses medios.
- Valoración do hábito lector e a comprensión lectora do noso alumnado.
- Propostas de actividades a levar a cabo en relación coa lectura, a escritura e as habilidades informativas das rapazas e rapaces.

Todo isto formaría parte da avaliación inicial do plan lector que será o marco que englobará os distintos plans anuais de lectura que se irán propondo ó longo de cursos posteriores.

Para poder avaliar estas características do alumnado, pódese recorrer a enquisas, empregar un anecdotario lector, observacións que proveñen de entrevistas da titoría co alumnado e coas familias, ...

Ademais a forma de levar a cabo esta avaliación inicial pode ser distinta segundo os cursos, xa que, sobre todo, en idades temperás, pode ser importante e interesante a colaboración das familias nestas avaliacións.

Con isto determínanse as actuacións concretas que van recollidas neste documento.

Neste curso escolar temos un novo espazo para a biblioteca con máis metros

cadrados e remodelado para dar resposta ás necesidades da comunidade educativa.

3. ANÁLISE DO CONTEXTO

O CEIP Veleiro Docampo está ubicado na localidade de Castro Ribeiras do Lea, concello de Castro de Rei, na comarca da Terra Chá.

A maioría do alumnado procede da zona rural, aínda que hai un grupo importante que vive na propia localidade. A poboación está moi dispersa e, nalgúns casos, con dificultade para acceder a diferentes recursos de acceso á información.

Predominan as familias de nivel medio-baixo

O centro ten unha matrícula de máis de 200 alumnas/os. A súa distribución figura na PXA de cada curso académico.

A composición do claustro, que supera a veintena de mestres, figura cada ano na PXA. Hai un grupo de mestrxs encargadas de dinamizar a biblioteca.

O persoal non docente está formado por un conserxe e tres cociñeiras

4. OBXECTIVOS XERAIS:

- Fomentar no alumnado o interese pola lectura potenciando a formación de lectores competentes.

- Potenciar a comprensión lectora dende todas as áreas do currículo.
- Desenvolver a capacidade lectora como medio para a adquisición do hábito lector.
- Descubrir a lectura como medio de ocio e desfrute persoal.
- Trasladar ao ámbito extraescolar e familiar o interese pola lectura así como fomentar a participación das familias na escola en materia lectora.
- Utilizar medios informáticos e audiovisuais como un recurso máis para a xestión e busca de información.
- Potenciar o uso da biblioteca tanto de aula como escolar converténdose en recursos para o ocio e tamén para a construción de novos coñecementos.

5. ACTIVIDADES PROPOSTAS:

Consideracións previas

Antes de comezar coas actividades, sería conveniente na elección das lecturas ter en conta os temas e as características dos textos preferidos polas nenas e nenos segundo as súas idades.

Nos primeiros cursos de primaria deben ter as seguintes características:

- Profusión de imaxes para asegurar a comprensión lectora.
- Textos inscritos en espazos familiares para o alumnado, con presenza de ingredientes fantásticos e desenlaces felices e/ou inesperados.
- Protagonista infantil ou de animais personificados para favorecer a identificación lectora.
- Temas centrados nas emocións, a afectividade e as relacións humanas e interpersoais.

En terceiro e cuarto de primaria serían:

- A importancia das imaxes na comprensión lectora diminúe xa que se axiliza

o léxico visual.

- Os universos maravillosos e os contos fantásticos do folclore popular enmarcados en espazos naturais son os preferidos.
- Xirarán en torno a nenas e nenos e animais personificados que superan conflitos para favorecer a identificación lectora.
- Xunto á ficción fantástica aparecen os textos de corte realista ou social, por un interese crecente polas relacións dos suxeitos co seu entorno.
- Espertar a curiosidade polo humor, o misterio e a ciencia – ficción.

En quinto e sexto de primaria os textos caracterízanse por:

- As imaxes perden importancia en favor do texto.
- Os mundos fantásticos aínda fascinan pero amplíanse as preferencias: os mitos, as aventuras e as exploracións, as intrigas de detectives, a denuncia social, a parodia, o humor...
- Abundan protagonistas da mesma idade dos lectores para encarnar as súas preocupacións e vivencias.
- Disminúe o predominio da 3ª persoa e, con frecuencia, é a personaxe o que conta a historia coa súa propia voz.

En todos os niveis educativos realizaranse actividades antes da lectura, durante a lectura e despois da lectura.

Poñemos como exemplo unha serie de actividades a realizar nos dous últimos cursos de primaria:

- Antes de ler: formulación de preguntas sobre o que suxire o título.
- Durante a lectura: lectura silenciosa para comprender ben o que se le e en voz alta para traballar a entoación. A mestra ou mestre corraxirá os problemas de vocalización, de entoación e de pausas. Tamén se realizarán preguntas de comprensión máis complexas que nos outros cursos.
- Despois da lectura:
  - Lembrar, reflexionar, meditar e valorar o lido.
  - Ler bos textos de todo tipo para que aprendan outros xeitos de escribir que

axuden a mellorara do alumnado.

- Participación activa en propostas de animación da lectura pensada para compañeiros máis pequenos.
- Actividades de uso da biblioteca de aula e de centro: neste ciclo, o alumnado ten certa autonomía para manexarse en ámbolos dous espazos e se lle seguirán formulando actividades para as que precise recorrer ós materiais da biblioteca.
- Taller de prensa: coñecer os medios de comunicación escritos, o seu formato, as súas seccións e o que se trata en cada unha, e análise crítico da prensa.
- Taller de contos e relatos: dramatizar textos (lectura en voz alta entre varios compañeiros) e escenificalos (elaborar un decorado, elixir vestuario...).

Ademais destas actividades, traballaremos con outras tarefas que desenvolvan a motivación lectora e que se poden aplicar nos distintos ciclos como poden ser:

- Técnicas de Rodari: (todos os cursos) actividades para xogar coas palabras e estimular a invención de historias: binomio fantástico, ensalada de contos...
- Dramatización de contos, poemas...: (todos os niveis) representar un texto lido en clase, seleccionando ou elaborando posibles diálogos e comentarios previamente, como debe actuar ou vestir cada personaxe...
- Antoloxía de poemas: (todos os niveis) elaborar un caderno con poemas seleccionados e/ou escritos polo alumnado con ilustracións realizadas por eles.
- Comentario de finais alternativos: (todos os cursos) idear entre todos distintos finais para unha historia e chegar a un acordo para ver cal é o mellor, tendo que xustificar cadanseu final.
- Álbum de imaxes: (1º e 2º) debuxar escenas das lecturas que se van facendo ao longo do curso. Despois pódense incluír nun caderno das lecturas do curso.
- Coloquio aberto: (De 3º a 6º) debater sobre as accións das personaxes dunha lectura, razoando e valorándoas a partires das súas propias vivencias e experiencias.

- Poemas colectivos: (De 3º a 6º) faise un listado de palabras que rimen e se compoñen frases con elas. Despois ordénanse nuns versos con sentido.
- Cargo rotativo de bibliotecario: (De 3º a 6º) elixir periodicamente un responsable da biblioteca de aula que actualice e controle os empréstitos.
- Escritura colectiva de contos: (5º e 6º) escribir un conto entre todo o alumnado, engadindo frases ata completalo.

Realizaranse tamén actividades relacionadas co resto de áreas do currículo e coas actividades complementarias e extraescolares.

6. METODOLOXÍA E RECURSOS

A BIBLIOTECA ESCOLAR COMO RECURSO NO PLAN DE LECTURA ANUAL:

Enténdese por Biblioteca Escolar, tomando como referencia o manifesto UNESCO sobre Bibliotecas Escolares como un espazo educativo de importante interese no proceso de ensino-aprendizaxe, que presenta unha gran cantidade de recursos para favorecelo. Así, debe entenderse a biblioteca escolar como un recurso empregado pola comunidade educativa, como fonte de información e coñecemento.

A biblioteca, asenta as bases do aprender continuo ou o que é o mesmo, as habilidades e destrezas propias da competencia de aprender a aprender. Pero, sobre todo, nestas etapas da escolaridade, tanto de Educación Infantil como de Educación Primaria, a biblioteca escolar debe ser un lugar de confianza para o alumnado, ao que acudir para desfrutar da lectura, introducíndose naqueles mundos que estimulen a súa creatividade e fantasía así como ir incorporando este espazo como un recurso para ampliar coñecemento e resolver dúbidas contribuíndo así ó desenvolvemento das áreas de coñecemento do currículo.

Poñeranse en marcha os obxectivos e medidas propostas no proxecto

presentado e aprobado do PLAMBE.

- **Realizaremos proxectos, nos que a organización e desenvolvemento partirá da biblioteca.**
- Propostas para hora de ler (intercambios lectores, motorizacións, contos musicados, bibliografía,fomento da participación das familias na “Hora de Ler”, recomendacións de lectura)
- Propostas para a busca e xestión da información (acceso e emprego da biblioteca e de todos os recursos da mesma para adquirir contidos)
- Propostas para fomentar a animación á lectura e á escritura (fomento da composición escrita,participación en concursos e certames, exposición de traballos...)
- Propostas para as distintas conmemoracións escolares (momentos lectores, intercambios interciclos e interaulas...)
- Coñecemento de recursos externos vinculados coa lectura e a información (internet, biblioteca do concello, editoriais, contacontos...)
- Proposta para a participación activa da comunidade educativa na animación á lectura (fomento da lectura no centro polas familias, acudir á biblioteca do Concello, as “Mochilas Viaxeiras”, recomendacións de libros de literatura infantil, expor ao alumnado modelos lectores correctos facendo acompañamentos lectores no fogar, animar a crear una biblioteca na casa, actividades de intercambio de libros con amizades e familiares, ...)

Todas estas propostas irán concretándose nos distintos trimestres ó longo do curso escolar vinculando as distintas propostas cos equipos docentes para traballar de xeito consensuado e dinamizar a biblioteca escolar.

RECURSOS HUMANOS, MATERIAIS E ORGANIZATIVOS:

Recursos humanos:

Os recursos humanos para levar a cabo este plan de lectura confórmanos todo o

profesorado do centro educativo con especial relevancia do Equipo Directivo e o Equipo de Biblioteca que é o seguinte:

Equipo de biblioteca	
Infantil	Mónica Cambiazo Ascariz
M ^a Inmaculada Ferreira Palmeiro	
M ^a Dolores Táboas Fernández	
Mónica Blanco Soilán	
Ana Teijeiro Rodríguez	
Sofía Díaz Gómez	
Juan José Díaz Valiño	
Coordinadora: Marián Fouce Seoane	

Recursos materiais:

Os recursos materiais para desenvolver este plan anual de lectura están vinculados a aqueles que están presentes tanto nas bibliotecas de cada unha das aulas , como a biblioteca do centro educativo que se tornará nunha ferramenta práctica dentro da vida escolar.

A maiores contamos con recursos presentes na Comunidade como poden ser: Biblioteca do Concello, bibliotecas públicas, recursos na web e materiais que se vaian adquirindo en relación coa lectura.

Neste sentido tamén se empregarán os recursos acadados coa aprobación do PLAMBE.

Recursos organizativos:

Todas as aulas contarán cunha hora para poder acudir á biblioteca e facer o

préstamo, o profesorado prestará asesoramento en canto ás lecturas así como os membros do equipo da biblioteca, propoñendo recomendacións de volumes, informando de novidades , etc.

Ademais cóntase coas bibliotecas de aula como recursos para o préstamo que, como proposta poden enriquecerse con volumes aportados polas familias (en consenso coa titoría) ou pola biblioteca de centro.

Seguiremos coas labores de expurgo, labores de catalogación e rexistro de fondos bibliográficos. Continuaremos facendo os andeis máis accesibles, usando códigos visuais adecuados, tamaños de letras máis grandes, colorido, debuxos, en definitiva, información máis atractiva. Tamén seguiremos usando taboleiros con carteis informativos das distintas actividades e expositores coas novidades e cos temas do mes.

Sacaremos a biblioteca fóra creando puntos de lectura en distintas zonas do centro (corredores, patio...) como xa fixemos en cursos anteriores.

Crearemos un buzón de suxestións.

Metodoloxía a empregar para a atención á diversidade

A atención aos alumnos/as con necesidades educativas especiais require unha formulación específica para o seguimento das súas particulares características; todo iso, nun marco de integración e normalización co resto do alumnado. Por iso, consideramos que a súa integración nos grupos flexibles de lectura, de acordo ao seu nivel lector, é un recurso didáctico que responde a estas necesidades ademais de optimizar aínda máis os recursos persoais do Centro.

Ademais, promóvense outras estratexias como:

- ~ Agrupamentos flexibles para a Lectura, dentro de cada Ciclo e por nivel de competencia.
- ~ Actividades de inmersión lingüística para co alumnado inmigrante
- ~ Actividades para o mantemento da Lingua e cultura maternas.
- ~ Desenvolvemento de Actividades de carácter intercultural.

- ~ Adquisición de libros de lectura noutros idiomas e traducción de fragmentos dun conto clásico, aos distintos idiomas falados polo alumnado do centro, (portugués, romanés, polaco, francés e inglés,....) para favorecer así a interculturalidade do alumnado.
- ~ Adecuación das actividades programadas non seu propio nivel de referencia.
- ~ Adecuación das lecturas ao nivel e interese do neno/a, incluíndo, ilustracións, etc.
- ~ Uso de apoios gráficos para favorecer ou seguimento e comprensión das actividades.
- ~ Inclusión de actividades lúdicas e motivadoras: (dramatización, lectura de contos ou historietas por parte do adulto, ...)
- ~ Lecturas ou xogos lectores, en parellas de diferente nivel lector, con intención cooperativa e integradora do alumnado.

7. FAMILIAS

Este Plan debe ter unha proxección fóra do ámbito escolar. Para iso, faise imprescindible implicar ás nais e pais do alumnado no seu desenvolvemento, por medio da información e a participación nalgúns das actividades.

Algúns das estratexias de colaboración e información que se desenvolverán ao longo do curso serán:

- ~ Presentación e comentario do Plan nas reunións conxuntas de pais.
- ~ Aplicación de Enquisas ou Cuestionarios sobre aspectos do Plan que supoñan a implicación e participación das nais/pais do alumnado ou Enquisa sobre hábitos lectores na familia .
- ~ Cuestionarios sobre valoración e opinión acerca do desenvolvemento do Plan.
- ~ Distribución de folletos con orientacións para as familias ao redor da lectura e o hábito lector das súas fillas/os: Pautas para a motivación.
- ~ Difusión de listas de libros e lecturas recomendados.

8. SEGUIMIENTO DO PLAN E AVALIACIÓN FINAL

Todo plan ou proposta precisa ser avaliado de cara a valorar a súa eficacia e resultados.

Ao longo do curso, e vinculando a todo o Claustro, faranse avaliacións conxuntas nos equipos de coordinación docente para valorar o desenvolvemento deste plan relacionado coa lectura.

Ao rematar o curso elaborárase unha memoria final onde se recolla o grado de consecución dos obxectivos propostos neste plan así como as propostas de mellora, tanto dos ciclos, como do equipo de Biblioteca, co fin de ir mellorando de forma progresiva na implantación da lectura como unha actividade normalizada na vida do centro.

Todas as conclusións e propostas formarán parte da Memoria Final do curso e tamén na memoria final do PLAMBE como elemento de reflexión e mellora das accións formuladas no centro educativo.

Para avaliar o proceso lector empregaremos as seguintes estratexias:

- ~ Análise da actividade lectora nas aulas en canto á diversidade de temas de lectura e ao progreso na habilidade lectora.
- ~ Seguimento do grao de participación nas actividades de animación.
- ~ Revisión periódica da idoneidade do plan en base aos resultados das estratexias anteriores.
- ~ Revisión dos fondos co obxecto da súa actualización, da súa adecuación e da súa diversidade.
- ~ Trimestralmente o equipo da biblioteca revisará os logros e as deficiencias do plan lector
- ~ Anualmente proporá á CCP os cambios que se estimen pertinentes

Asdo: